

PHÊ BÌNH (9)

Nhà báo Nguyễn Ang Ca (bài báo trên Phụ Nữ Diễn đàn)

Nỗi lòng của một thiếu phụ yêu nước được phản ánh qua cuốn truyện võ hiệp dã sử:

HỒN VONG QUỐC

Một cây bút nữ đầu tiên ở hải ngoại đã dùng bối cảnh chuyện xưa để tố cáo «tội ác hiện thời của cộng sản tham tàn».

Nguyệt san Phụ Nữ Diễn Đàn

(Gần đây ở Âu Châu có xuất hiện một cây bút nữ. Đó là Huỳnh Dung. Trong khi thị trường chữ nghĩa ở Âu như đang lâm vào tình trạng khủng hoảng, nhiều nhà xuất bản phải tạm ngưng hoạt động, thì sách của Huỳnh Dung bán khá chạy, tạo được tiếng vang tốt trong cộng đồng người Việt tỵ nạn.

Nguyễn Ang Ca, người điếm sách, một thân hữu của nhóm chủ biên «Phụ Nữ Diễn Đàn», một ký giả được nhiều người yêu mến đã bằng lòng cộng tác với chúng tôi. Đây là bài điếm sách đầu tiên anh dành cho PNDD.)

*

Khi được giới thiệu, cảm tưởng đầu tiên khi gặp Huỳnh Dung một cây bút là sự ngạc nhiên. Bởi người thiếu phụ này quá trẻ, trong khi những cây bút viết truyện dài nữ giới như bà Tú Hoa, bà Thiếu Mai... đều đã trên 70 tuổi.

Trước đó tôi có đọc một đoạn truyện của Huỳnh Dung ở báo Khánh Anh (Paris) và có đọc lời giới thiệu Huỳnh Dung của giáo Sư Thạc Sĩ Trần Quang Đệ, cựu Viện Trưởng Đại Học Saigon như sau:

«Dùng lịch sử để tạo cho câu chuyện kỳ thú mà nói lên thảm trạng và nỗi lòng của người Việt thời vong quốc hiện tại, khiến cho người đọc thấm thía từng lời, xúc động từng câu.

«Nhân vật trong truyện từ kẻ sĩ, giai nhân đến anh hùng đều một lòng hy sinh cho công cuộc cứu quốc, làm những việc chọc trời khuấy nước, khiến cho ta vừa khoan khoái, vừa cảm nghe lòng ái quốc bùng dậy.

«Huỳnh Dung quả có biệt tài, mà tôi nghĩ độc giả nào đã đọc «Mài Gươm Phục Quốc», khi đọc «Hòn Vong Quốc» phải công nhận giá trị độc đáo của hai tác phẩm này.

«Không cần phải khen lời văn êm đẹp, câu chuyện hấp dẫn ly kỳ, nội nhật tâm lòng ái quốc của một người đàn bà giữa xã hội vật chất Âu Mỹ này đủ làm cho ta khâm phục và quý mến.

Thú thật cùng bạn đọc, từ xưa đến nay tôi có một cố tật... chỉ đọc chuyện của những cây bút quen biết mà tôi

đã tính nhiệm và ái mộ thôi. Thú thật tôi rất làm biếng đọc sách, nhất là đọc của những tác giả còn xa lạ, mới mẻ quá.

Không biết người bạn nào đó đã nói với tôi, Huỳnh Dung là em gái của chánh án Huỳnh Trung Chánh, từng nổi tiếng là Bao Công. Nàng vốn là gái Cao Lãnh.

Có lẽ nhờ lời giới thiệu này tôi mới tò mò đọc hết tác phẩm đầu «Mài Gươm Phục Quốc» của Huỳnh Dung.

Nhớ khi còn bé, tôi say mê các loại truyện dã sử của Phan Trần Chúc. Khi hành nghề báo chí ở quê nhà tôi là một số ít người được may mắn đọc bản thảo quyển «Nghĩa sĩ thành Tây Đô». Tôi luôn luôn có thành kiến tìm một người viết loại võ hiệp dã sử Việt Nam xuất sắc hơn Phan Trần Chúc là chuyện mò kim dưới đáy biển.

Khi chủ trương nhật báo «Tin Sớm» để lancer tờ báo cho mạnh, tôi đã tìm anh Nguyễn Kháng, người Việt gốc Hoa có khiếu dịch võ hiệp Trung Hoa, cũng nổi tiếng như cố dịch giả Thương Lan, nhờ anh phóng tác chuyện «hậu cô gái Đồ Long». Khoảng thời gian này thấy anh Nguyễn Kháng là người có biệt tài, lấy một mảnh bình bễ rồi, có thể nhồi nắn thành chiếc bình tốt để chưng được đoá hoa tươi, nên tôi đã khuyến khích anh nghiên cứu bộ sử Việt để viết dã sử Việt Nam cho ly kỳ hấp dẫn không thua chuyện võ hiệp Trung Hoa của Kim Dung, Cổ Long.

Có thời gian anh Quốc Ân từng cộng tác chung với tôi ở toà soạn nhật báo Tiếng Chuông cũng nghiên ngẫm việc phỏng tác truyện dã sử VN. Nhưng anh Quốc Ân chỉ thành công ở loại tân truyện. Một nhà văn khác Thẩm Thệ Hà cũng noi theo con đường của Phan Trần Chúc hay Lan Khai, những nhà văn nổi tiếng miền Bắc trước chiến tranh. Nhưng cũng như anh Quốc Ân, anh Thẩm Thệ Hà, đều không tạo được tiếng vang nào đáng kể.

Trở lại Huỳnh Dung - Thường những người viết truyện phải qua thời gian thử thách bằng các truyện ngắn. Tỉ như trước khi cất một căn nhà lầu, một toà biệt thự, người thầu khoán phải xây cất từ căn nhà nhỏ, nhà trệt để rút kinh nghiệm.

Huỳnh Dung chưa hề viết truyện ngắn (hoặc có viết mà chưa quăng bá trên báo chí?) tức chưa qua giai đoạn thử thách trui rèn sơ khởi. Thế mà khi viết truyện dài, truyện võ hiệp, Huỳnh Dung dám ấn hành liên tiếp mấy tác phẩm liền. Quả là một sự can đảm!

Nhưng Huỳnh Dung có thành công hay không?

Từ «Mài Gươm Phục Quốc» đến «Hòn Vong Quốc» quả Huỳnh Dung có nhiều tiến bộ. Điểm thành công đáng kể nhất của tác giả là cốt tuyện thật hấp dẫn đã lôi cuốn được độc giả như các truyện võ hiệp Trung Hoa.

Đa số các cốt truyện dã sử của tác giả VN trước kia đều nghèo nàn tưởng tượng, cốt truyện lỏng lẻo rời rạc, gàn như khô khan nhạt nhẽo.

Ngoại trừ cuốn «Tiêu Sơn Tráng Sĩ» của Khải Hưng, hơn một phần tư thế kỷ đến nay quả chưa có một cuốn truyện dã sử nào có mãnh lực thu hút người đọc như Hòn Vong Quốc của Huỳnh Dung.

Huỳnh Dung đọc nhiều loại kiếm hiệp Trung Hoa khi viết chịu ảnh hưởng lối văn võ hiệp. Tác giả đã chịu khó đọc tham khảo thật nhiều sách tài liệu. (Trước khi hoàn tất «Hòn Vong Quốc» tác giả đã chịu khó sưu tầm tài liệu ở các thư viện Pháp, Mỹ, Thụy Sĩ và Trung Quốc. Năm 1983, Huỳnh Dung còn sang tận Bắc Kinh, Nam Kinh để tìm tòi một chứng liệu bổ khuyết tác phẩm của mình. Quả là công phu và kiên nhẫn).

Nếu trong «Mài Gươm Phục Quốc» Huỳnh Dung tạo dựng một mẫu trai thế hệ là Trần Quốc Anh và đã say mê thân tượng đó...

Thì trong «Hòn Vong Quốc» Huỳnh Dung đã tạo dựng đến hai mẫu người lý tưởng:

Anh em Trường Sơn và Trường Giang. Hai anh em song sinh này mỗi người một sở trường. Người thì giỏi võ, sức mạnh hơn người. Người thì cầm kỳ thi họa lỗi lạc, trí tuệ xuất chúng.

Độc giả say sưa theo dõi Trường Giang khi lạc bước đến hải đảo, đến khi sang làm quan ở Trung Quốc...

Trong lúc Trường Sơn nhờ cứu Đông cung Thái tử Chiêm Thành mà chiếm được cảm tình của vua tôi Chiêm quốc...

Tuy nhiên khi viết về cuộc phiêu lưu của Trường Sơn và Cửu Vân (thái tử Chiêm Thành) qua Lào và Chân Lạp tác giả đi phớt như cuốn phim quay nhanh, nên mất đi phần nào lý thú của độc giả.

Huỳnh Dung dựng nhân vật lý tưởng Trường Giang thật đẹp trai, tài hoa, ái quốc, phẩm cách cao thượng... Trường Giang hy sinh cho quốc gia, cho gia đình, còn là người có tác phong đạo đức, chẳng khác nào Quan vân Trường thời Tam Quốc, sống cảnh chồng hờ, vợ giả với chị dâu, một giai nhân, suốt 10 năm mà vẫn giữ được lòng thanh khiết.

Trường Giang một con người hoàn hảo, nhưng không phải là gỗ đá không tim (vì đã ngất xỉu và gần cuồng trí khi tình linh tái ngộ với người yêu trong hoàn cảnh hết sức trở trêu).

Đã giữ vẹn tình nghĩa với chị dâu, mà còn đứng dung trước một đoàn thể thiếp trẻ đẹp vì chuộng đạo lý, chớ không phải hạng dâm đảng.

Phải chăng vì muốn tô điểm cho thần tượng Trường Giang thành mẫu người trai lý tưởng của thế hệ như nghĩa sĩ Trần văn Bá, Huỳnh Dung đã viết một đoạn thật diễm tình, ướm át... giữa Trường Giang với người yêu?

Phải chăng dụng ý của tác giả là muốn độc giả biết rằng Trường Giang cũng là người đa cảm đa tình, chứ không phải chàng trai mang bệnh lãnh cảm, để cho nhân vật Trường Giang được nổi bật dưới ánh hào quang rực rỡ?

Đoạn hấp dẫn nhất trong truyện Hòn Vong Quốc bắt đầu từ chương 13 «Người chồng quái dị». Chẳng những tác giả diễn tả tâm trạng hai thiếu nữ Thúy Uyên và Huỳnh Như phản ánh thật sát với tâm sự và hoàn cảnh của gái thời loạn, mà còn tạo cho Trường Giang trở thành nhân vật kỳ bí.

Tác giả đã thành công khi diễn tả giây phút Huỳnh Như tái ngộ với Trường Giang trong hoàn cảnh bất ngờ, cũng như «hận tình khó giải» trong lòng người đẹp Thúy Uyên.

Đoạn kết của Hòn Vong Quốc rất có hậu, làm thỏa mãn được độc giả. Bởi tác giả đã không xử dụng ngòi bút để giết chết nhân vật, hầu tạo cảm giác mạnh cho người đọc.

Tuy không là nhà văn chuyên nghiệp, song qua hai tác phẩm Mài Gươm Phục Quốc và Hòn Vong Quốc Huỳnh Dung đã gia nhập vào làng viết hải ngoại với một thành tích!

Chồng là một trí thức ở Thụy Sĩ, có cuộc sống phong lưu. Thay vì như đa số các bà chỉ sống cho cá nhân, sống hưởng thụ, Huỳnh Dung đã lặn xả vào một nghề hết sức gay go, bạc bẽo: Nghề viết!

Qua các tác phẩm, chúng ta thấy rằng tuy sống lâu ở xứ người, Huỳnh Dung vẫn còn tha thiết với tình yêu tổ quốc.

Huỳnh Dung một phụ nữ xứ lạnh mà lòng không lạnh.

Huỳnh Dung một phụ nữ còn chan chứa tình nước, tình dân tộc. Tôi quý mến Huỳnh Dung ở điểm nổi bật ấy nên mới viết bài này.

Nguyễn Ang Ca
(Bài giới thiệu trên Phụ Nữ Diễn Đàn)